

DOLENSKI

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva okraja Novo mesto

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto — Izhaja vsako sredo — Posamezna številka 10 din — LETNA NAROČNINA 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din oziroma 3 amer. dolarje — TEK. RAČUN pri Komunalni banki v Novem mestu št. 60-KB-16-Z-24

Štev. 46 (400) LETO VIII.
NOVO MESTO, 13. NOVEMBRA 1957

UREJUJE uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Gošnik — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — Poštni predal Novo mesto 33 — TELEFON uredništva in uprave št. 127 — Rokopisov ne vračamo — TISKA Časopisno podjetje »Slovenski poročevalec« v Ljubljani

Polovico Partizanske ceste v Novem mestu so medtem že tlakovali, za ostanek pa potrebujemo še nekaj lepega vremena

Solski delavci novomeške občine so zborovali

V soboto, 9. novembra, so se v Domu LP v Novem mestu zbrali na letni občni zbor članov Društva učiteljev in profesorjev občine Novo mesto. Zbor je bil dobro pripravljen, udeležba polnoštevna. O delu odbora oziroma društva v zadnjem času je poročal predsednik ing. prof. Zobeč. Sledila sta dva referata: načelnik tajništva za prosveto OLO Novo mesto Ljuzje Kastelic je govoril o materialnem stanju šolstva v merilu vsega okraja; to stanje je zelo pretežno, enako kot personalno in se ga morajo resno lotiti vsi občinski odbori. V tej zvezi je bil zanimiv predlog, naj bi bili šolski proračuni prosti, ne pravi, izvzeti pravici Narodne banke, da jih lahko zapre. Zlasti bo to važno posledje, ko razpis prostih mest ne bo več samo na papirju, kajti

V Novem mestu so proslavili 40-letnico Oktobra

V počastitev Oktobrske revolucije je bila v Novem mestu slavnostna akademija. Po otvoritvi — Internacionala — je Oktobrski socialistični revoluciji in njenemu pomenu govoril načelnik tajništva za prosveto in kulturo Ljuzje Kastelic. Zdrvena orkestra PD Dušan Jereb in JLA sta izvajala glasbeni program, združeni pevski zbori (Svoboda Bršljan, KUD Janez Trdina Smihel in moški zbor Dušana Jereba) so zapeli dve pesmi, član igralne družine Dušana Jereba pa so igrali Brechtovo enodejansko iz španske državljanske vojne »Puške gospe Carrar«.

Notranjepolitični tedenski pregled

Višje plače - višji standard

Poleg resolucije o dvigu splošne potrošnje v prihodnjih petih letih je Zveza ljudska skupščina sprejela tudi resolucijo o perspektivnem razvoju osebne potrošnje. Z drugo besedo bi lahko rekli, da pomeni ta resolucija osnovni načrt za dvig življenjske ravni v prihodnjih letih. Osnovna misel, ki preveča resolucijo je v tem, da mora osebna potrošnja v prihodnje narasti v skladu z naraščanjem narodnega dohodka. Vse do lanskega leta smo namreč pretežno del narodnega dohodka uporabili za razvoj gospodarstva in le manjši del za plače, ki neposredno vplivajo na dvig življenjske ravni. Ze letos pa je ta stvar povsem drugačija. Predvideli smo, da se bodo plače povečale za okoli 10 odstotkov in da se bo osebna potrošnja povečala za nekaj več kot 7 odstotkov. Doseženi uspehi pa so omogočili izplačevanje višjih prejemkov in zato se je povečala tudi osebna potrošnja. Po dosedanjih podatkih se bodo prejemki delavcev in nameščenec v gospodarstvu povečali za 16,5 odstotka, plače nameščenec v državni upravi za okoli 8 odstotkov, prejemki upokojencev za 7,5 odstotka. To nas sicer opozarja, da prejemki v državni upravi pri upokojencih zastajajo, v povprečju pa so se dohodki vendarle precej povečali. Osebna potrošnja na prebivalca se je v letošnjem letu povečala za 11 odstotkov, to je za 4 odstotke več kot smo predvideli z družbenim planom. Ker so se v istem času povečale cene za okoli dva odstotka, lahko govorimo o povečani življenjski ravni v letu 1957.

Izvoljeni predsedniki občin in nov okrajni ljudski odbor

Petega novembra so imeli vsi novoizvoljeni občinski ljudski odbori prve seje. Na teh so volili predsednike posameznih zborov in občinskih ljudskih odborov ter odbornike v okrajni ljudski odbor.

V sedmih občinah našega okraja so ponovno izvolili dosedanje predsednike, v štirih občinah pa so izvolili nove. Izvoljeni predsedniki občin v novomeškem okraju so tilie tovariši:
Novo mesto: Maks Vale; Crnomelj: Janez Zunič; Metlika: Franc Jakljevič; Semič: Franc Kapš; Sentjernej: Dodo Majzelj; Kostanjevica-Podbočje: Franc Kuntarič; Mokronog: Jože Jerič; Mirna: Ludvik Golob; Trebnje: Ciril Bukovec; Straža-Toplice: Erno Salj; Žužemberk: Jože Gosenca.

Na prvih sejah so izvolili tudi odbornike okrajnega zbora in okrajnega zbora proizvajalcev, ki imata skupno 70 odbornikov. Vsi okrajni odborniki so hkrati tudi odborniki občinskih ljudskih odborov. Na prvih sejah so mimo tega izvolili še predsednike posameznih zborov, ki bodo vodili ločene seje le-teh, skupne seje obeh zborov pa vodi predsednik občinskega ljudskega odbora. Prav tako so na prvih sejah izvolili nekatere

komisije, ki bodo pripravile potrebne predloge za pravičen in zakonit potek dela novih

ODBORNIKI NOVEGA OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA

OKRAJNI ZBOR

Zunič Janez (Crnomelj), Zugelj Martin (Novo mesto), Fabjan Bojan (Crnomelj), Hutar Alojz (Crnomelj), Zagar Jože (Vinica), Suhorepec Jakob (Otovec), Kuntarič Karol (Dobe), Kerin Franc (Podbočje), Belopavlovič Niko (Novo mesto), Jakljevič Franc (Metlika), Jug Gobjslav (Metlika), Golob Ludvik (Mirna), Frelj Jože (Sentrupert), Jerič Jože (Mokronog), Videčnik Vilko (Mokronog), Dolenc Stane (Novo mesto), Golob Ludvik (Novo mesto), Levnič Jurij (Novo mesto), Medie Franc (Seia pri Ratežu), Murn

ljudskih odborov, v skladu z dosedanjimi in novimi razširjenimi nalogami občin.

Alojz (Podgrad), Pirč Tone (Novo mesto), Počrvina Miha (Novo mesto), dr. Spiler Adolf (Novo mesto), Vale Maks (Novo mesto), Thorževski Sergej (Novo mesto), Kapš Franc (Starihov vrh), Skrinjar Zan (Črešnjevce), Zupančič Viktor (Novo mesto), Salj Erno (Vavta vas), Pirkovič Franc (Novo mesto), Majzelj Vid (Sentjernej), Kušljan Stanko (Sentjernej), Rangus Franc (Dol. Vrhpolje), Bukovec Ciril (Vel. Loka), Zupančič Jože (Trebnje), Skubic Franc (Ponikve), Zidar Franc (Trebnje), Gosenca Jože (Dvor), Jarc

(Nadaljevanje na 3. strani)

Volilci so naročili odbornikom

Tovarišica Vida Tomšič je na posvetovanju, ki ga je organizirala Zveza prijateljev mladine v Ljubljani 1. oktobra, poudarila, da je dvig življenjske ravni naših ljudi v veliki meri odvisen od dela občinskih ljudskih odborov. Ti bodo morali skrbeti za večje dohodke na osnovi dviga produktivnosti, sredstva pa vlagati predvsem tja, kjer bodo koristila čim večjemu številu občanov.

Volilci v našem okraju so na zborih pred volitvami dali vse polno, dobrih predlogov in pobud za izboljšanje gospodarstva. Med predlogi je veliko takih, ki so uresničljivi brez večjih sredstev, samo z mobilizacijo lastnih sredstev, nekateri od njih pa terjajo večja sredstva, več priprav in daljši čas za uresničenje. Razumljivo je, da so dajali volilci predloge za nove gradnje in izboljšave predvsem za tiste skupne naprave, ki se jih najbolj neposredno tičejo. Med temi so dokončna elektrifikacija v okraju, okrepitev vodov za industrijski tok, oskrba naselij z dobro vodo, gradnja in popravila potov in cest, v mestih pa zlasti taki ukrepi občine, ki bodo olajšali delo zaposleni materi in ženi. O po-

trebi hitrejših gradnje stanovanj je bilo toliko predlogov in zahtev, da ni treba o tem ponovno pisati.

Ne bi bilo prav, če bi vsi ti nešteti dobri predlogi ostali samo na papirju, v zapisnikih zborov volilcev, dane obljube pa le nekateri delni golaže. Zapisniki zborov volilcev s predlogi in pobudami morajo na prvo delovno sejo ljudskih odborov! To toliko bolj, ker se že pripravljajo družbeni plani in proračuni za prihodnje leto. Ti morajo, v kolikor je največ mogoče že upoštevati sklepe in predloge volilcev.

Posebno važen bo napredek kmetijstva

Na občinskih ljudskih odborih prav sedaj pripravljajo tudi perspektivne načrte za napredek kmetijstva. Napak bo, če bodo načrti sestavljali samo v pisarni brez širšega posvetovanja z upravnimi odbori kmetijskih združ, strokovnjaki in kmetovalci. Brez zavestnega sodelovanja vseh teh načrti ne bodo popolni in dobri.

Sploh morajo občinski ljudski odbori posvetiti vso skrb razvoju kmetijstva, ki mora dobiti odraz tudi v družbenem

planu in proračunu občine in okraja. Zakon o racionalnem izkoriščanju kmetijskih zemljišč, ki ga je sprejela Ljudska skupščina LRS 22. oktobra 1957 in ki je objavljen v Uradnem listu LRS dne 31. oktobra 1957, daje pravno osnovo za hitrejši dvig kmetijske proizvodnje, ljudski odbori s svojimi organi pa so dolžni vskladiti načrt o razvoju kmetijstva z določili zakona. Dolžni so tudi skrbeti, da bodo z načrtom seznanjeni kmetijski proizvajalci.

Naloga, prevzete z izvolitvijo, so povečini takega značaja, da ne trpe odlašanja, pač pa zahtevajo mobilizacijo vseh naporov za čim hitrejšo uresničenje. Na volitvah izraženo zaupanje naj bo skoz vsob dobro glavna gonilna sila za uresničevanje vseh načrtov, ki so v korist skupnosti in s tem tudi posameznika.

Pomen delovnih svetov in komisij, v katerih naj sodeluje kar največ žena

Do prihodnjih sej bodo posebne komisije ljudskih odborov pripravile predloge za volitve svetov in komisij. V njih bo vključeno na stotine državljanov, ki bodo neposredno sodelovali v družbenem upravljanju občine in okraja. Delo svetov in komisij je zelo važno in odgovorno, zato je treba voliti vanje res delavne

Cepljenje proti otroški paraziti se je začelo

Te dni so zdravniške ekipe po vsej Sloveniji začele cepiti proti otroški paraziti. Poročila, ki smo jih dobili s cepišča okraja Nova Gorica in Kranj, ki sta prva začela s cepjenjem, so več kot ugodna. Odziv je povsod bil že prvi dan 100 odstoten, prihajali pa so tudi otroci, ki jih ni bilo v spisnih zaradi pomote, preselitve ali pa so v kraju cepjenja na počitnicah. Prav zaradi tega je cepljenje v okraju Nova Gorica doseglo prvi dan 110 odstotkov planiranih otrok. Nikjer se ni pojavilo vprašanje plačevanja prispevka 600 din, kar je znak, da so starši otrok pravilno razumeli akcijo in jo s svoje strani podprli. Prav prijetno je bilo videti otroke in starše, ki so čakali na cepljenje v vzornem redu, ker so starši pač spoznali, da je moderna medicinska znanost s pomočjo ljudske oblasti v resnici odločena za zdravljenje nevarne bolezni in preprečitve njene nevarne posledice.

V večini okrajev se je začelo cepljenje kot v našem okraju z 11. novembra. Zdravniške ekipe, ki jih sestavljajo cepitelj in pomočnik, zdravnik-triažer in pomočnik, administratorji in tehnični vodje ekip, bodo bodo opravili veliko in odgovorno delo. Starši, pomagajte ekipam s tem, da ste disciplinirani, da prihajate točno po pozivih na cepišča in v določenem času, da ne bi bilo zastoja, ker ekipa mora čakati! Kmalu za cepjenjem na vašem cepišču mora ekipa drugam, kjer starši in otroci prav tako čakajo. Če ste opazili pri vašem otroku kakšne bolezenske znake, povejte to zdravniku-triažerju, delo bo potekalo hitreje!

Prinesite s seboj na cepišče poziv! Če pomotoma niste dobili povabila, če ste slučajno na potovanju ali na počitnicah lahko vseeno pripeljete vašega otroka, če je rojen v letu 1951 pa do 31. marca letos, ker ga bomo tudi cepili, vam bo pa prihranjeno potovanje v domači kraj. Da bo otrok drugič cepljen lahko doma, boste prejeli potrdilo o cepitvi na samem cepišču. Javite tudi vse tiste otroke, ki so bili že cepljeni proti paraziti pred to akcijo, da jih vnesemo v spisek, ker je to za končni rezultat izredno važno.

Opozarjamo, da bo posebna ekipa Centralnega higienškega zavoda v vsaki občini vzela nekaj kapljic krvi posebej za to določenim otrokom, da bi lahko določila rast odpornosti proti paraziti po cepitvi. Teh izbranih otrok ne bo veliko, vendar je za uspeh akcije to nujno. Prosimo, da ne ovirate dela te posebne ekipe, ker to otroku ne bo prav nič škodovalo, celo nasprotno, točno boste vedeli, kako velika je njegova odpornost.

Nevarnost in posledice po cepitvi praktično ni. Cepljenje zaenkrat ne bodo le tisti otroci, ki jih bo zdravnik-triažer izločil, ker so tako ali drugače bolni. Te stvari pa že poznate, saj tudi niso vsi cepljeni proti kozam in davici, ker nekateri izloči zdravnik, pa se cepljeni zato poznajo.

Našim staršem in našim ekipam popolnoma zaupamo in smo prepričani, da ne bo otroka, ki bi ne bil cepljen proti otroški paraziti, ker je to najboljša aktivna obramba proti tej nevarni bolezni. Dr. Božo Oblak

in prizadevne državljane. Občinske komisije za pripravo volitev svetov in komisij morajo upoštevati predvsem tiste kandidate, katere bodo predlagale posamezne politične in gospodarske organizacije, društva in ustanove. Prav v svete in komisije je treba voliti čimveč žena in tudi mladino. Zlasti v svete za varstvo družine, za socialno varstvo, stanovanske zadeve, v svete za komunalne zadeve, za finance in družbeni plan in druge naj pride čim več delovnih žena. Pri tem je treba še opomesti, da naj pride poseamezni državljan v tisti svet ali komisijo, kjer sam želi delati. Le od tako izbranih in izvoljenih svetov lahko pričakujemo plodno delo. Nalog je več kot dovolj, možnosti za napredek tudi. Veliko pa je odvisno od organizacije in pravičnega trošenja družbenih sredstev. To sta pa tudi dve osnovni nalogi novoizvoljenih ljudskih odborov.

Novi črnomaljski vodovod

Gradnja vodovoda, ki bo za začetek oskrboval z zdravno pitno vodo mesto Crnomelj, poteka že od začetka leta. V Beogradu so že razpravljali o tem, da bi v prihodnjem letu izvoz takega blaga omejili. Vendar bomo morali istočasno najti v tujni trg za druge izdelke. Če bi izvoz samo zmanjševali in prav nič skrbeli za to, da ga nadomestimo z izvozom drugega blaga, bi k dvigu osebne potrošnje prav nič ne prispevali, ker bi bila naša plačilna bilanca s tujnino še bolj deficitarna.

Da se povrno še enkrat na družbeni plan za prihodnjih pet let. V tem planu je predvideno, da se bo narodni dohodek vsako leto povečal za okoli 7 odstotkov. V skladu s tem naj bi se plače v gospodarstvu povečale za okoli 7 do 8 odstotkov, plače v državni upravi pa za okoli 5-6 odstotkov. Vendar računamo in to bomo morali doseči, da plač ne bomo dvigali vsem enako. Več naj bi dobili visokokalificirani delavci, katerim naj bi se plače v prihodnjih petih letih povečale za okoli 55 odstotkov, manj pa ostali, katerim naj bi se plače povečale za okoli 20 do 25 odstotkov.

Cerprav smo o družbenem standardu že pisali, bi danes navedli še to, da se bodo izdatki za gradnjo sol, stanovanj in podobne stvari v prihodnjih petih letih povečali za 46 odstotkov. Za investicije bomo dali dvakrat več kot doslej. Za stanovanja bomo dali vsako leto 75 milijard dinarjev. S temi sredstvi bomo lahko v petih letih zgradili okoli 200.000 stanovanj. Kljub veliki številki pa moramo povedati, da stanovanjski problem s tem še ne bo rešen. Zato bodo morala gospodarska podjetja graditi stanovanja tudi s sredstvi, s katerimi samostojno razpolagajo. Za solstvo pa bomo dali v prihodnjih petih letih 58 odstotkov več denarja kot do sedaj. To so precejšnja sredstva in solstvo si bo lahko precej opomoglo.

Gradnja vodovoda, ki bo za začetek oskrboval z zdravno pitno vodo mesto Crnomelj, poteka že od začetka leta. V Beogradu so že razpravljali o tem, da bi v prihodnjem letu izvoz takega blaga omejili. Vendar bomo morali istočasno najti v tujni trg za druge izdelke. Če bi izvoz samo zmanjševali in prav nič skrbeli za to, da ga nadomestimo z izvozom drugega blaga, bi k dvigu osebne potrošnje prav nič ne prispevali, ker bi bila naša plačilna bilanca s tujnino še bolj deficitarna.

Da se povrno še enkrat na družbeni plan za prihodnjih pet let. V tem planu je predvideno, da se bo narodni dohodek vsako leto povečal za okoli 7 odstotkov. V skladu s tem naj bi se plače v gospodarstvu povečale za okoli 7 do 8 odstotkov, plače v državni upravi pa za okoli 5-6 odstotkov. Vendar računamo in to bomo morali doseči, da plač ne bomo dvigali vsem enako. Več naj bi dobili visokokalificirani delavci, katerim naj bi se plače v prihodnjih petih letih povečale za okoli 55 odstotkov, manj pa ostali, katerim naj bi se plače povečale za okoli 20 do 25 odstotkov.

Cerprav smo o družbenem standardu že pisali, bi danes navedli še to, da se bodo izdatki za gradnjo sol, stanovanj in podobne stvari v prihodnjih petih letih povečali za 46 odstotkov. Za investicije bomo dali dvakrat več kot doslej. Za stanovanja bomo dali vsako leto 75 milijard dinarjev. S temi sredstvi bomo lahko v petih letih zgradili okoli 200.000 stanovanj. Kljub veliki številki pa moramo povedati, da stanovanjski problem s tem še ne bo rešen. Zato bodo morala gospodarska podjetja graditi stanovanja tudi s sredstvi, s katerimi samostojno razpolagajo. Za solstvo pa bomo dali v prihodnjih petih letih 58 odstotkov več denarja kot do sedaj. To so precejšnja sredstva in solstvo si bo lahko precej opomoglo.

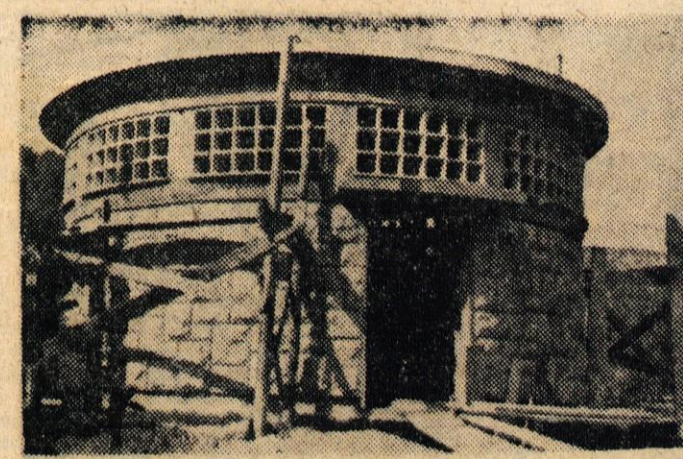
Blatnisku nad Semičem dnevno zajeli kakih 100 kub. m vode, kar je za takratno prebivalstvo Crnomlja zadostalo. Z zgraditvijo železniške proge leta 1914 pa se je začelo množiti tudi prebivalstvo Crnomlja, posebno v letih po I. svetovni vojni. Ze v naslednjih letih je bilo v mestu voda premalo. Mestni vodovod je bil prisiljen na odjem vode iz železniške črpalnice, ki je postavljena ob strugi Doblilčice. Voda iz tega vodovoda pa ni ne dobra ne zdrava. Samo izvajanju skrajnih sanitarnih predpisov se je treba zadovoljiti, da v zadnjih letih niso izbruhnile epidemije, čeprav so moral Crnomaljšani ves ta čas

pitati močno klorirano vodo, ki se je razen tega, n. pr. letos poleti, segrela do 26 stopinj Celzija!

Kaj je torej bolj razumljivo kot to, da se prebivalci Crnomlja zelo veselijo otvoritve novega vodovoda, ki bo neprecenljiva pridobitev za Crnomelj in okolico. Letos bo dograjen rezervoar za 500 kubičnih metrov vode. Cevi od črpalnice ob izvira Doblilčice do rezervoarja in od rezervoarja do Crnomlja so bile položene že lani. S tem bo dokončan del prvi del črnomaljskega vodovoda. V naslednjih letih bo zgrajen še en tak rezervoar in poslopje, v katerem bodo čistilne naprave in uprava vodovoda. Vodovodno omrežje bodo razširili proti Dragatušu, Adlešičem in drugim okoliškim vasem, kar vse bo seveda zahtevalo še znatnih finančnih sredstev. Občinski ljudski odbor čeka na tem področju važno in za vsa Belo krajino nadvse pomembno delo; volilci upravičeno upajo, da bodo napori, ki jih bosta oba nova zbora ObLO vlagala v črnomaljski vodovod, zaključeni z zaletnimi uspehi.

VREME

ZA ČAS OD 15. DO 24. NOV. V splošnem bo suho in hladno vreme, s pogostimi megli in nižinah in mrazom ponoči. Lahne, pretežno snežne padavine pričakujemo okoli 17. in zlasti okoli 24. novembra. (V.M.)

Za črpalne naprave novega črnomaljskega vodovoda je zgrajen lichen objekt ob izvira Doblilčice

Člani občinskih ljudskih odborov

Slovo od Dvojmočeve mame

(Prenos s 1. strani)
Franc (Cvibelj) in Rojc Jože (Lopata).

ZBOR PROIZVAJALCEV

a) Proizvajalska skupina industrije, trgovine in obrti
Inž. Peternel Branko (Kanižarica), Lakner Ivan (Cromelj), Kos Franc (Cromelj), Kobe Franc (Metlika), Celar Danijel (Mirna), Andrižanič Boris (Novo mesto), Udovič Jože (Novo mesto), Pirnat Ivan (Novo mesto), Kočevar Ivan (Novo mesto), Zupanc Marija (Novo mesto), Kovarič Janez (Novo mesto), Jevšek Miloš (Novo mesto), Utešič Jože (Novo mesto), Lovko Anton (Vrtača), Štrumbelj Viktor (Vavta vas), Brsan Ivan (Gor. Straža), Simonič Ludvik (Sentjerne), Slavin Avgust (Trebnje).

b) Proizvajalska skupina kmetijstva

Zupančič Karl (Cromelj), Štrbenc Jože (Stari trg), Pisanski Albin (Podbočje), Nemanič Jože (Gor. Lokvica), Uhan Marjan (Mokronog), Povše Rudolf (Dol. Podboršt), Kastelic Franc (Jama), Franko Jože (Hrastje), Tramate Alojz (Zloganje), Smole Franc (Zubina) in Blatnik Anton (Zafara).

Občina Cromelj

a) Člani občinskega zbora:

Zunič Janez, Petek Andrej, Zvab Jože, Fabjan Bojan, Vavnič Vladka, Brodarič Matija, Prijanovič Peter, Kozan Alojz, Požek Ivan, Katič Pavel, Balkovec Jože, Zagar Jože, Malič Nikolaj, Malič Kazimir, Kunič Janez, Zalec Jože, Balkovec Andrej, Barič Franc, Stajdohar Anton, Zugelj Martin, Kobe Rudi, Hutar Alojz, Lakner Anton, Bahor Janez, Suhorepec Jakob, Volf Jože, Ilenič Leopold, Klobučar Janez, Suhorepec Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Ing. Peternel Branko, Jančič Jože, Zore Jože, Lakner Ivan, Kočevar Franc, Voglar Stanko, Pahulja Blaž, Kos Franc, Simec Milan, Laterner Franc, Doljar Jože, Janež Franc, Sedaj Viljem, Skubic Janko, Mušič Peter (za industrijsko skupino).

Zupančič Karel, Grahek Jakob, Mušič Miko, Petek Matija, Banovec Janko, Matkovič Janko, Špehar Ivan, Štrbenc Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Kostanjevica-Podbočje

a) Člani občinskega zbora:

Bučar Franc, Kuntarič Karel, Pisek Ivan, Majcen Pavel, Sintič Alojz, Močan Anton, Ivšič Franc, Petretič Martin, Kerin Franc, Vintar Janez, Zupančič Franc, Jarkovič Anton, Kodrič Anton, Vegelj Jože, Vintar Janez.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Furar Alojz, Globevnik Franc, Mlakar Alojz (za industrijsko skupino).
Herakovič Pavel, Penca Anton, Colarič Franc, Filipič Tone, Stopar Janez, Drmaž Franc, Verbič Janez, Pisanski Albin, Kerin Karel, Banič Janez (za kmetijsko skupino).

Občina Metlika

a) Člani občinskega zbora:

Jakljevič Franc, Jug Gojislav, Guštin Slava, Pečarič Janko, Matjašič Jože, Oberman Anton, Slobodnik Stanko, Slobodnik Franc, Urbas Anton, Suklje Jože, Krstina Jože, Tomc Franc, Belopavličnik Niko, Badovinac Peter, Stefančič Alojz, Urh Janez, Segina Janez, Pezdirc Anton, Skabar Emil.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Furar Alojz, Globevnik Franc, Mlakar Alojz (za industrijsko skupino).
Herakovič Pavel, Penca Anton, Colarič Franc, Filipič Tone, Stopar Janez, Drmaž Franc, Verbič Janez, Pisanski Albin, Kerin Karel, Banič Janez (za kmetijsko skupino).

Občina Mirna

a) Člani občinskega zbora:

Golob Rudolf, Rozman Franc, Zukovec Jože, Kirm Franc, Golob Ludvik, Potrbin Terezija, Golob Ludvik, Hlebec Anton, Frelj Jože, Brezovar Bojan, Berk Viktor, Dragan Franc, Gačnik Vinko, Lokar Ludvik, Grm Leopold.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Bulc Franjo, Celar Dane, Škufca Engelbert, Krhin Alojz, Borštner Matilda, Kuskeš Anton, Novak Franc (za kmetijsko skupino).

Občina Mokronog

a) Člani občinskega zbora:

Videčnik Vilko, Jerič Jože, Strel Tomo, Kos Franc, Kržič Andrej, Pepelnjak Franc, Zupančič Vid, Miklavčič Jože, Znidaršič Franc, Zagar Anton, Zarebec Franc, Novšak Jože, Mesojednik Franc, Glodani Jože, Eržen Miha.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Gimpelj Dominik, Lapuh Ivan, Stritar Franc, Hočevar Danijel (za industrijsko skupino).
Uhan Marjan, Kos Vinko, Dolenski Ivan, Borštner Janez, Klemenčič Alojz, Zore Alojz, Pungertar Janez, Starič Anton, Gačnik Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Novo mesto

a) Člani občinskega zbora:

Božič Franc, Levnič Jurij, Luzar Martin, Spendal Janez, Vale Maks, Udovič Franc, Krnc Jože, Lužar Jože, Hrastar Franc, Berus Anton, Medle Franc, Bevc Anton, Kocjan Franc, Kolenc Franc, Burkat Alojz, Medle Franc, Bregant Miha, Ferkolj Alojz, Avsec Vinko, Pirč Tone, Mišjak Jože, Može Jože, Strajnar Anton, Murn Alojz, Murgelj Jože, Gregorič Ivan, Stanfelj Ivan, Kralj Jože, Thorževski Sergej, Vrančič Bogdan, Golob Ludvik, Počrvina Miha, Pintar Rudi, Ing. Ivanič Jurij, dr. Gros Davorin, dr. Špiler Adolf, Jazbinski Avgust, Dolenc Luka, Romanič Peter, Hlede Alojz.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Božič Franc, Levnič Jurij, Luzar Martin, Spendal Janez, Vale Maks, Udovič Franc, Krnc Jože, Lužar Jože, Hrastar Franc, Berus Anton, Medle Franc, Bevc Anton, Kocjan Franc, Kolenc Franc, Burkat Alojz, Medle Franc, Bregant Miha, Ferkolj Alojz, Avsec Vinko, Pirč Tone, Mišjak Jože, Može Jože, Strajnar Anton, Murn Alojz, Murgelj Jože, Gregorič Ivan, Stanfelj Ivan, Kralj Jože, Thorževski Sergej, Vrančič Bogdan, Golob Ludvik, Počrvina Miha, Pintar Rudi, Ing. Ivanič Jurij, dr. Gros Davorin, dr. Špiler Adolf, Jazbinski Avgust, Dolenc Luka, Romanič Peter, Hlede Alojz.

Občina Straža-Toplice

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Sentjerne

a) Člani občinskega zbora:

Pirkovič Franc, Majklj Dođo, Golob Anton, Hudoklin Jože, Rangus Franc, Kušljan Stanko, Frančič Franc, Koretič Tone, Radešek Anton, Fabjan Rudolf, Radovan Anton, Guštin Franc, Vrtačič Alojz, Kuhar Jože, Abram Stanko, Tomažin Ivan, Dretnik Alojz, Jordan Anton, Sutar Blaž, Hranilovič Milan, Zupet Pavel, Bregar Jože, Zagorc Karel.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Žužemberk

a) Člani občinskega zbora:

Lavrič Franc, Rojč Jaka, Golob Jakob, Kutnar Jože, Uršič Jože, Blatnik Ciril, Jarc Franc, Barle Mirko, Gosenca Jože, Spec Anton, Kocjančič Henrik, Urbančič Anton, Mirtič Martin, Šporar Franc, Rojc Jože, Hribar Jože, Boben Julij.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Fabjan Anton, Globokar Edvard, Koncilja Viktor, Može Dušan (za industrijsko skupino).
Blatnik Anton, Praznik Emezar, Smrke Jože, Perko Jože, Senica Milan, Zupančič Alojz, Glavič Jakob, Miklič Franc, Babič Angel, Muhlič Jože, Jaklič Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Dobrova

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Krško

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Novo mesto

a) Člani občinskega zbora:

Božič Franc, Levnič Jurij, Luzar Martin, Spendal Janez, Vale Maks, Udovič Franc, Krnc Jože, Lužar Jože, Hrastar Franc, Berus Anton, Medle Franc, Bevc Anton, Kocjan Franc, Kolenc Franc, Burkat Alojz, Medle Franc, Bregant Miha, Ferkolj Alojz, Avsec Vinko, Pirč Tone, Mišjak Jože, Može Jože, Strajnar Anton, Murn Alojz, Murgelj Jože, Gregorič Ivan, Stanfelj Ivan, Kralj Jože, Thorževski Sergej, Vrančič Bogdan, Golob Ludvik, Počrvina Miha, Pintar Rudi, Ing. Ivanič Jurij, dr. Gros Davorin, dr. Špiler Adolf, Jazbinski Avgust, Dolenc Luka, Romanič Peter, Hlede Alojz.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

a) Člani občinskega zbora:

Krstina Marko, Pavček Alojz, Rajer Jože, Šalić Erno, Dular Robert, Novinec Albin, Pugalj Ivan, Pršina Jože, Pečjak Jože, Blatnik Jože, Bračič Alojz, Fink Mirko, Senica Alojz, Markovič Janez, Herferle Ferdo, Bučar Viktor, Kump Franc.

b) Člani občinskega zbora proizvajalcev:

Boh Berto, Tisovec Jože, Erpe Anton, Jeriček Ivan, Gruđen Avgust, Kogoj Franc, Brsan Ivan, Henigman Anton, Vodičar Ivan, Puhar Alojz, Sobar Stane, Štrumbelj Viktor, Mucedoni Franc (za industrijsko skupino).
Dular Jože, Kralj Jože (za kmetijsko skupino).

Občina Domžale

Revolucionarno valovanje na Dolenjskem pod vplivom Oktobrske revolucije

4

Gostilno pri »Kovaču« so obiskovali že od vsega početka njena...

Ogrski z zlatim zaslužnim križcem, z redom za civilne zasluge...

vilni in da morajo pregledati račune...

»...Nova doba človeštva, ki jo je napovedala in ji položila temelje...

borom do 80.000 K dolga ter da moram takoj odstopiti od zupanstva...

Ena izmed številnih arhitekturnih znamenitosti Moskve; katedrala Vasilija Blaženega, zgrajena v 16. stoletju.

»...V današnjih zapletenih mednarodnih dogodkih, ko človeštvu spet grozijo preteči oblaki in ko vsi reacionarji ter zagovorniki nasilja in vojne...

JOSIP BROZ TITO

pod njim. Sedanj gospod je preuredil najmoderneje vse prostore, tako da razpolaga s številnimi, komfortno urejenimi tujskimi sobami...

letnih, ki so prišli sedaj od vajakov, med njimi tudi nekateri kmetje. Prav malo je bilo pa...

Piše Franček Saje

pojasnil namen pohoda v Kandijo in jo opozarjal na mirno kri, ker se je zavedal moči enotnega ljudstva...

»Besede velikega Lenina so odjeknile do mest in vasi naše domovine, kajti te besede, besede socializma, resnice in boja za lepšo bodočnost delovnih ljudi vseh zatiranih in izkoriščanih, niso imele meja...«

EDVARD KARDELJ meščanom Moskve

hiši, rekel, da naj bo mirno. Tako se je pred Zurfčo hišo že pred deseto uro dopoldne jbralo vsaj 300 ljudi...

Kulovičev izpoved dopolnjuje zaslisanje župana Zurca: »Zahtevali so, da naj pridem dol na dvorišče. Poslali so Kulovica...«

»...Ni sile, ki bi mogla zaustaviti nadaljnje napredovanje socializma, ker ga vse bolj sprejemajo delovni ljudi vseh dežel. Socializma ni več mogoče uničiti, že tudi zaradi ogromne materialne sile, s katero razpolaga...«

JOVAN VESELINOV na proslavi v Beogradu

Ko je prišel župan nato doli, mu je prečital Pinar neko pisanje, v katerem se je županu očitalo, da je krivično postopal pri razdelitvi sladkorja...

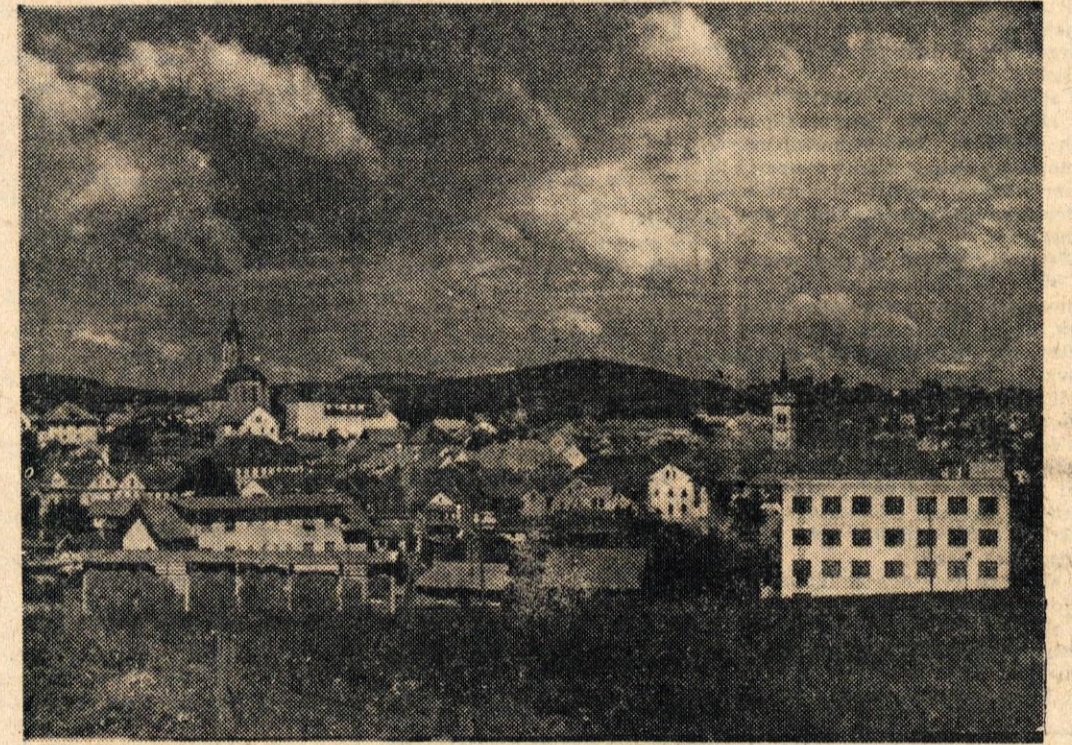
Tako sem kričal na njega in veselilo me je, da so tudi drugi kričali na njega in ga ozmerjali. Jaz nisem kričal »dol z njim« ali pa »v Krko z njim!«

Peter Gorupič, posestnik in kovač iz Kandije, je bil edini, ki je skušal Zurca zagovarjati, toda ni našel nikakega somišljenika. Kot prča je pred sodiščem izpovedal:

»Ko sem prišel jaz pred županovo hišo, je bil župan že med množico ter je odgovarjal na vse strani. Ko sem zvedel, da za kaj gre, sem rekel ljudem, da župan ni vsega kriv...«

Ljudskimi zastopniki in županom odšel v občinsko pisarno, kjer so od jutra že bili: občinski policaj Martin Petrič, občinski tajnik in administratorka Avsec. Razvoj dogodkov v občinski pisarni je Jože Pinar v svojem zaslisanju takole prikazal:

Ko je to kričanje že več ur trajalo (točneje: eno uro — op. F. S.), je izjavil župan, da odstopa in je to tudi pisмено potrdil. So pa ljudje rekli, da to ni dovolj, da on kot župan odstopi, marveč naj tudi plača vojno posojilo, kolikor je naređeno dolga on in njegovi odborniki...

JESENSKI DAN NAD NOVIM MESTOM

Čeprav sem slovenskih staršev otrok in po očetu celo z Dolenjskega doma, se mi je šele pred dnevi nudila prvikrat priložnost, da sem spoznal prijazne vasi in zaselke...

željni so ti ljudje in sleherni, ki bi prišel s tem namenom mednje, je dobrodošeli gost... S predsednikom tovarišem Zidarjem sva se ustavila na Čatežu. Lep kraj, morda med najlepšimi na Dolenjskem. Ne vem, kako visoko leži nad morjem, toda zdi se mi, da je ta višina precejšnja.

Lepega jesenskega dne — ni dolgo tega, sem prevozil in deloma tudi prehodil po dolgem in počez te lepe kraje. Z menoj je bil prijazni predsednik občinskega ljudskega odbora Trebnje tovariš Franc Zidar. Imela sva torej dovolj časa, da sva se pogovorila o tem in onem. Pri vsem tem seveda nisva pozabila občudovati krasnih jesenskih barv trebanjskih gozdov, čistih in lepo urejenih dolenjskih domačij in seveda tudi ljudi, ki sva jih srečevala na tej poti.

hramu učenosti. Nihče točno ne ve, koliko brezplačnih voženj so opravili tamkajšnji kmetje in koliko deset in deset kubikov lesa so dali brezplačno. Res, ta šola bo ponos ne samo lepemu Čatežu, marveč vsej Dolenjski, predvsem pa tistim ljudem, ki so pri njeni gradnji dobili boleče žulje. Samo še to o šoli: prihodnje šolsko leto se otroci s Čateža in bližnje okolice ne bodo več drenjali v skrajno nehygienskih prostorih, marveč v lepih in svetlih učilnicah.

En dan po trebanjski občini

Ljudje tod okoli, predvsem pa člani tamkajšnje kmetijske zadruge in krajevne odbora, so nam živahno pripovedovali o svojih prihodnjih načrtih. Vsekakor skušajo dati svojemu kraju turistični pomen, saj je znano, da je bil Čatež že pred vojno zelo lepa in vabljiva turistična točka. Govorili so nam o nekem odprtem bazenu, ki naj bi ga zgradili, dalje o boljši gostinski mreži, skratka o vsem tem, kar naj privabi izletnika na Čatež. To so sicer za sedaj še samo načrti, ki pa jih — vsaj kakor menimo, lahko uresničijo. Zato imajo vse pogoje, predvsem pa dobro cesto, ki veže Čatež z glavno prometno žilo Ljubljana—Zagreb.

varš Zidar mi je pravil, da je občinski ljudski odbor Trebnje doslej vložil največ sredstev za regulacijo Vejerčice, ki je dejansko močvirje. Ko bodo le-tega popolnoma osušili, bodo dobili nad 70 ha travnikov. V Dobriču pa so nedavno zasadili 4 ha nasada višnje. Od njega že v bližnji prihodnosti pričakujejo lep narodni dohodek. Stiri kmetijske zadruge, kolikor jih je na območju trebanjske občine, pa skrbje predvsem za reajo plemenske živine. To dejavnost nameravajo nadaljevati tudi v prihodnje, saj imajo zanjo lepe pogoje.

»Kaj pa krompir?« sem vprašal. Tov. Zidar se je malce nasmehnil, potem pa mi dejal nekako takole: »Tudi pri nas imamo letos lep presežek tega pridelka. Menim, da morda v novomeškem kraju največ. Ker kaže, da ga naši kmetje ne bodo mogli prodati vsega, razmišljamo, če ne bi morda ustanovili kakšen obrat, kjer naj bi krompir predelovali. Pomislite, na enem hektarju smo ga pridelali tudi 47.000 kg in več! Vsekakor je to problem in upam, da ga bomo zadovoljivo rešili v zadovoljstvo vseh naših občanov.«

Gustav Grzej:

V srcu Sibirije

Poslednja leta dajejo v Sovjetski zvezi čedalje večji poudarek na kmetijstvu. Kakor smo zvedeli iz razgovora z ministrom za kmetijstvo Sovjetske zveze Ivanom Aleksandrovičem Benediktovim, nameravajo pridobiti v prihodnjih dveh letih 34 milijonov hektarov nove obdelovalne zemlje, ki naj bi jim dala približno 1 milijon pudov žita.

Nekdaj so bili kolhozi majhna gospodarstva, ki so imela sto ali nekaj stotin hektarov zemlje. V preteklih dveh letih pa so se kolhozi začeli združevati in ima kakšen kolhoz tudi 10.000 ha orne zemlje.

Obisk v kolhozu

Pri nas so ponavadi kmete strahili, češ da bomo z zadrugami; upeljali sovjetske kolhoze. Pojm, »kolhoz« je postal nekakšno strahilo za obliko skupnega obdelovanja zemlje, ki napravi pridelovalca za popolnega suznja. V zvezi s kolhozi je bilo slišati teorije o skupnih kotlih in podobnih oblikah prežpravnosti.

Nič čudnega, da smo si seveda želeli ogledati tudi kakšen kolhoz, da bi tako na svoje oči videli, kaj je kolhoz in da bi spoznali, zaradi česa ga nekateri slikajo z najbolj temnimi barvami.

Nekaj desetih kilometrov severno od Irkutska leži vas Hamutovka. Tu je sedež kolhoza. Okoli 70% svojih dohodkov ima ta kolhoz od kmetijstva, ostalih 30% pa od živinoreje.

Vas je pač kot vse sibirske vasi. Druga drugi močno podobne lesene hiše, ki so takrat — na obisku smo bili v prvi polovici maja letos — imela okna še precej tesno zadelana z vato. Tod namreč vejejo mrzli sibirski vetrovi in vsaka špranja je lahko rešeto za strupen sibirski mrz.

V razgovoru s prebivalci te vasi oz. s kolhozniki smo zvedeli, da ima vsak kolhoznik svojo hišo z ohlajnico, na kateri lahko goji perutnino, do štiri prašiče in kravo. Razen tega pa lahko prideluje na ohlajnici povrtnino in druge pridelke. — Vsak kolhoznik dobi za delo na kolhozu za vsak delovni dan od 15 do 30 rubljev. To je odvisno od ekonomskega uspeha, ki ga ima kolhoz ob koncu leta. Razen tega dobijo na kolhozu dnevno 1–2 litra mleka, 3 kg žita in nekaj mesa.

Obiskali smo nekatere kolhozne hišice. Ponekod je bila revščina, skromna notranja oprema, drugod pa smo našli mnogo domačinskih in različne moderne gospodinjstve pripomočke. Sploh je za Sovjetsko zvezo značilno, da si marsikje najbolj zastarelo in tehnično najbolj sodobno po-

dajata roke. Ne le v Sibiriji, tudi v nepredni bližini Moskve smo videli majhne lesene hišice, ki so že davno odslužile, v katerih pa so zaradi pomanjkanja stanovanj še vedno prebivali ljudje. Na strehah teh hiš so štrlele v zrak televizijske antene.

Narava gnoji sama

Letošnje majske dneve so v Sibiriji lahko izkoristili za spomladanska dela kot že več let ne. Bila je ugodna pomlad. Nekateri kolhozniki so nas spremljali na obširna polja, kjer so orali, branali in sejali hkrati. Na rahlo nagajeni rebri smo videli štiri traktorje, ki so rezali nekam daleč. Kolhozniki so nam povedali, da je njihovo žitno polje veliko 800 ha. To je res površina, ki ji je lahko kos samo stroj.

Agronom kolhoza nam je razlagal, da je preteklo zimo pri njih zamrznila zemlja do 2 m globoko. To je sama puhlica; led te debele plasti puhlice tako razrahlja in ko pronicata se tajačoca se snežnica, je polje kot pognojeno.

Strojno-traktorska postaja in kolhoz

Seveda nas je zanimalo, koliko ljudi ima kolhoz in kako zmoroje vse to delo. Povedali so nam, da imajo samo manjše strojne naprave; poljedelske stroje — traktorje, sejalnice, kombajne pa ima strojno traktorska postaja. Ta je pravzaprav veliko strojno podjetje, ki posoja svoje stroje in strokovnjake kolhozom na svojem področju. Kolhozna uprava je dolž-

na skleniti s strojno-traktorsko postajo pogodbo, po kateri ji zato plača 23% od pridelka. To žito ne dobi strojno-traktorska postaja, pač pa državna odkupna postaja, medtem ko dobijo strojno-traktorske postaje sredstva za svoje poslovanje (za nabavo strojev, plače in druge različne stroške) od države. Z ostalim pridelkom kolhoz svobodno razpolaga; lahko ga prida na takolimenovanem kolhoznom trgu ali ga uporabi v kolhozu. V tej obliki država veže kolhoze, da ji odda del svojih pridelkov, razen tega pa — vsaj tako so nam pripovedovali — s tem onemogoči, da bi se kolhozi spremenili v pridobitna podjetja skupine ljudi.

»Ali ne bi bilo prav, če bi vsaj kolhoz imel sam stroje in traktorje?« smo vprašali predsednika kolhoza.

»Seveda, povsod v gospodarstvu nam bi bil traktor potreben.«

Pozneje smo v Moskvi v razgovorih s strokovnjaki ministrstva za kolhoze videli, da se čedalje bolj uveljavlja ta misel, da bi strojno-traktorske postaje opustili in bi namesto njih imel vsak kolhoz svoje stroje. Seveda je vprašanje, ali bi bili potem stroji tako izkoriščeni kot so sedaj; je pa res, da bi bila kmetijska orozivodnja veliko bolj sproščena.

Od malih k velikim kolhozom

Po vsem, kar smo videli v kolhozu v Hamutovki pa tudi potem na potovanju po Azerbejdžanu, bi lahko rekli, da je

pač glede kolhozov tako kot v nekaterih naših zadrugah. Ponekod dobro delajo in imajo kolhozniki velike koristi od njih ter tudi sorazmerno dobro živijo. Drugod pa so kolhozi zaradi nedejavnosti gospodarske šibiki in tam seveda tudi ljudje ne živijo dobro.

Poslednja leta se čedalje bolj uveljavlja težnja, da mora biti kolhoz velik, da mora imeti veliko zemlje. Zato manjši kolhozi stopajo v večje. To terjajo veliki kolhozi pa se le malo razlikujejo od sovhoza, to je od državnega posestva, kjer imajo sovhozniki prav tako svojo zemljo, svojo plačo, le da sovhozi navadno boljše delajo kot kolhozi. To pa je mlakavost, zaradi katere je prav letos nekaj kolhozov prešlo v sovhoze.

Ze zdaj je v Sibiriji od Omska do Novosibirska, Irkutska in dalje mnogo stotisoč hektarov žitnih polj; tu so novi bogati rudniki. Številne nove tovarne. Pojm Sibirije se je spremenil in kot so nam povedali na rajonskem sovjetu v Irkutsku, ni več daleč čas, ko Sibirija ne bo več pojm za deželo pregnancev, pač pa za deželo naravnih bogastev. Zal je tu in tam še videti sledove starega, z bodečo žico obdane simbole carskih in Stalinovih časov, toda ljudje, ki prihajajo iz vseh krajev Sovjetske zveze semkaj, niso več, kot nekdanj, v glavnem pregnanci, pač pa ljudje, ki so prišli v ta sicer daljnji, a vendar lep svet, da pomagajo spremeniti njegovo življenje.

K o n e c

Radio, televizija in elektrotehnika

Cetrli mednarodni sejem radia in telekomunikacij bo prihodnji mesec v Ljubljani

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bo v seriji posebnih razstav, ki jih pripravijo tu vsako leto, odprt od 7. do 15. decembra sejem radia in telekomunikacij. Sodelovalna bodo številna jugoslovanska podjetja, med njimi tovarne: »Pupin«, »Nikola Tesla«, »Radiozvočnik«, »Jugotehnika«, zavodi »RR« iz Niša, »Telekomunikacije«, »Elektrozveze« in »Institut Jožefa Stefana« iz Ljubljane, »Iskra« in druge.

Razumljivo je, da vlada posebno zanimanje za tuje razstavljalce, ki bodo zavzeli letos velik del razstavnega prostora. Ze sedaj je prijavljenih več znanih tvrdki iz Zahodne in Vzhodne Nemčije, Francije, Švedske, Italije, Češke, Sovjetske zveze itd.

Vsakoletni sejem radia in telekomunikacij dobiva danes, ko radio in televizija vse bolj nezadržno prodirata v svet, vse večji pomen. Vsakokrat ko preko radia poslušamo poročila, objave, nasvete, dnevne novice, vremenske podatke, napotke za zatiranje škodljivcev, oddaje za našo vas in drugo, se zavedamo izrednega pomena, ki ga ima radio na vse gospodarsko, kulturno in politično življenje našega naroda. Z malim obratom gumbar poveže neznatno vasico s širnim svetom. In slovenska televizija, ki bo z novim letom pričela z rednimi oddajami? Koliko je že naprednih kmetijskih zadrug in podjetij na Primorskem in drugod, ki so si nabavile televizijski sprejemnik in ga postavile v sindikalne sobe ali druge družabne prostore. Tam se sedaj z veseljem zbirajo njeni člani, razpravljajo med seboj in o svojih problemih in si v oddajah širijo svoje obzornje. Vzgljed, ki je vreden posnemanja!

Na ljubljanskem sejmu bodo prikazani vsi najnovejši dosežki na področju radia, tele-

vizije in elektronskih naprav. Zlasti zanimiv bo oddelček Sovjetske zveze, od katere pričakujejo, da bo razstavila model umetnega satelita. Ta država bo na razstavi prikazala tudi sodoben radio za kraje, ki nimajo električnega toka — radio s pogonom na petrolejko!

Sejem bo v enaki meri zanimiv tudi za naše strokovnjake, ker je v tem času predvidenih več predavanj in posvetov s tujimi znanstveniki, pri čemer bodo predvajani filmi o najnovejših dosežkih na tem področju. Razstava bo gotovo uspešno in plodno srečanje!

nje proizvajalcev in kupcev in bo naši državi veliko pripomogla prav v času, ko si prizadevamo vzpostaviti večkanalno brezžično mrežo, UKV oddaje in televizijo.

Jože Mušič

Francoske petorko so pomrle

Umrla je tudi zadnja od petih deklic-petork, ki so bile 2. oktobra letos rojene v Toulonu (Francija). Mala Michel je prva prišla na svet, umrla pa je zadnja.

NE GRE MU Z JEZIKA

»Ti, od kdaj pa imajo v Predgradu ob Kolpi pokopališče?«

»Saj ga sploh nimajo!«

»Kako da ne, ko pa Smalcelj poroča v časopisu, da so imeli letos zelo lepo spominsko proslavo na pokopališču v Predgradu.«

»I seveda! Ime Stari trg mu najbrž ne gre z jezika.«

Trgovina na tračnicah

Posebni voz, napolnjen z blagom in predmeti iz velikih trgovskih magazinov, vozi sedaj skozi vso Litvanijo (v Sovjetski zvezi). Namen te trgovine v vagonu je, da bi se uslužbenca na majhnih postajah in kmetje lahko oskrbeli z istim blagom, živili in predmeti, kakor prebivalci velikih mest.

Igralci in sodelavci O'Neillove drame »Anna Christie«, s katero bo novomeško gledališče v kratkem gostovalo v Ljubljani. — Režija prof. Tone Trdan.

Prijatelji, berite časnike!

Kar prebere človek v časniku, ga spodbuja k posnemanju. Mnogi ljudje prečitajo zvečer vsa poročila o umorih, vlomih in pustolovščinah enako pazljivo kakor gospodinja vabljive oglase s kolonialnim blagom, pozneje pa pri kavi razglabljajo o teh zločinih, ko da bi si mislili: »Tole bi pa lahko tudi jaz poskusil!«

Tudi zastrupljevalka, ki je bila oni dan obsojena, ima menda takšno prodorno moč. Mož, znan v vsej ulici, kot bič svoje družine — zmeraj razgrajajoči in tuleči pretepač — je sedel doma pod namizno svetilko in pazljivo bral poročilo o tej grozljivi zadevi. Vrli reporter jo je bil opisal z literarno nadarjenostjo in nobene napete podrobnosti ni prezrl. »Marija R. je nakapljala v kavo svoje žrtve nekaj kapelj smrtno tekočine.« je bral mož in brez misli iztegnil roko po skodelici, ki mu jo je ponudila žena. Popil je kavo, pomlaskal z jezikom in dejal ne da bi dvignil pogled:

»Kakšen čuden okus pa ima ta kava?«

»Ko je izpraznil skodelico.« je bral mož dalje, »je vprašal mož Marije R. svojo ženo: »Kakšen čuden okus pa ima ta kava?« toda obtoženka je trdila, da ...»

Mož je prestrašeno dvignil glavo. Žena ga je molče in napeto opazovala. V njenem pogledu je bilo nekaj čudnega. Iznemada se je oglasil v njem strašen sum: Vrgel je časnik na tla in vprašal z drhtečim glasom:

»Ali si mi prinešala v kavo strupa?«

»Da.« je odgovorila mirno.

Mož je pričel drhteti po vsem telesu. Medtem ko ga je oblivar mrzel pot in ko ga je v želodcu nekam čudno peklo, je našel v sebi še toliko moči, da je poklical zdravnik. »Na pomoč!« je vpil v telefon. »Žena me je zastrupila!« Tedaj so ga odpeljali v bolnišnico, ženo pa na policijo. Zdravniki so mu izprali želodec, policajci pa so storili nekaj podobnega z ženinno dušo. Na dan so prišle vsakršne reči. Z ljubčkom je zapravila v drugem mestu sto prihranjenih mark, potem pa je nalila možu v kavo arzenika, da bi se ga odkrivala in da bi lahko sledila glasu svojega srca.

Drugi dan je bila zopet prosta.

Preiskava je namreč pokazala, da je bilo vse to izmišljeno. Ljubčka sploh ni imela. Prihranjenega denarja se ni dotaknila. In v želodcu njenega moža ni bilo niti kapljice arzenika.

»Tudi jaz sem brala poročilo v časniku.« je priznala. Ko je njen mož, ta hišni tiran, dvignil pogled in jo vprašal: »Ali si mi nalila v kavo strupa?«, ji je šinila v glavo misel, da se ji ponuja edinstvena prilžnost, da se mu maščuje za vse povske in udarce, kar jih je v zakonu slišala in dobila.

Potem je z zanimanjem opazovala, kako je utvara zameglila njegov pogled, kako so njegova lica pobledele in kako so mu začele ustnice drgetati. Na policiji je pustila svoji domišljiji prosto pot. V to se je pač spustila in se ni mogla ustaviti na pol poti. In morda se ji je nekot že sanjala zgodba o zapravljenih prihrankih in ljubčku v drugem mestu ...

Tisti zakonski mož pa že spet sedi doma z današnjim večernikom, nekoliko slaboten in je v občevanju z ženo na moč pohleven. Tako izpiranje želodca namreč ni igra. Razen tega pa — kdo bi si mislil, da je Mina zmožna česa takega? Mož prav gotovo ne.

O, prijatelji, berite časnike!

(Iz »7 dni«)

Živali v vesolju

V drugem umetnem satelitu, ki so ga 3. novembra Sovjeti poslali v višave, se z velikansko brzino in nad tisoč kilometrov visoko v vesolju vozi okrog Zemlje tudi prvo živo

stalo zelo važno vprašanje, ali more živi organizem obstati in kako naj živi nekaj sto kilometrov nad Zemljo, v velikanskem, brezračnem prostoru med Zemljo in drugimi ne-

mraz na zemlji, brez hrane pa lahko živi celo 117 dni. Miši morejo stradati veliko manj, dva tedna, zato pa prenesejo brez zaščitnih sredstev 17 kilometrov višine. In prav na to vzdržljivost živali se učenjaki zanašajo, saj želijo, da njihovi potniki-živali živijo čim dlje, da jim lahko ugotovijo vse spremembe v organizmu, kajti ti podatki bodo izrednega pomena za človeka, ki se bo prvi odtrgal od Zemlje in »zaplavala« v vesoljni prostor. Mnogo takih dragocenih podatkov so rjetski znanstveniki sedaj že prejemajo iz satelita od Lajke.

Kako premagati pospešek

Za polet v vesolje zmanjšanje pritisk, ki se pojavi ob dviganju v višino, danes ne pomeni ovire. Brez zaščitnih sredstev (kislika, maske, posebnih oblek) se človek lahko dvigne sedem tisoč metrov visoko. Na višini 18 tisoč metrov se pojavijo v krvi mehuročki, ki povzročajo neznesne bolečine, na višini 24 tisoč metrov pa se tekočina v človekovem organizmu spreminja v paro.

Vendar se je človek doslej dvignil visoko že 30 tisoč metrov. Problem te višine za človeka je tehnika rešila s posebno kabino, v kateri so isti pogoji kakor na Zemlji. V višinah vlada izreden mrz, nad zemeljskim ozračjem pa visoka temperatura. Toda tehnikom bo nedvomno uspelo zgraditi kabine, ki bodo potnike

Psička Lajka neposredno pred poletom v vesolje

bitje — Lajka, psička eskimske pasme. Po poročilih, ki jih satelit avtomatično pošilja, se Lajka dobro počuti na tej »divji« vožnji, in sovjetski znanstveniki upajo, da se bo psička živa in zdrava vrnila na Zemljo, vsaj tako so konstruirali njeno kabino v satelitu. Ko bo satelit »samokakih 800 km nad zemljo, bodo po radiu sprožili posebni mehanizem, ki bo Lajkino stajico vrgel iz satelita, potem pa bo s padalom pripadrala na tla. Zakaj so uporabili za poskus psa?

Izredne lastnosti psov in miši

Danes, ko so se začele pripravne za polet nad takozvane klasične zračne višave, je po-

besnimi telesi. Tovrstnih poskusov si sploh ne moremo zamisliti brez najboljših človekovih sodelavcev — živali. Njihov organizem, pravijo učenjaki, je podoben človekovemu, in sodijo, da pogoje, ki jih lahko prenese žival, more v večji ali manjši meri prenesti tudi človek. Najpripravnije živali za raziskovanje višinskih slojev so vsekakor morski prašički, psi in opice. Majhen prostor v raketah je za sedaj težko primeren za večje živali, zato uporabljajo zlasti miši, podgane in morske prašičke. Za večje višine, kjer so pogoji življenja izredno neugodni, pa morajo računati s psom. Kajti pes lahko prenese temperaturo minus 160 stopinj (stokrat več, kot je najhujši

Praktičen možak

4. OKTOBER

1957

● Gornje tri fotografije so bile posnete v veliki višini s preciznimi telekamerami v trenutku, ko so 4. oktobra izstrelili v Sovjetski zvezi prvi umetni satelit ● Na prvi sliki le v o vidimo celotno raketo kmalu potem, ko je zapustila zemljo. ● Na srednji sliki je kamera ujela trenutek, ko je prva raketa zapustila letalu podoben podstavek, ki jo je ponesel v določeno višino. ● Na desni vidimo tisti del rakete, ki je v višini 800 km »zalučal« satelit v vesolje. Kot beremo, tudi prvi satelit še vedno kroži okrog Zemlje.

